

Gere-Hausa-English wordlist, June 2006

Gere	Hausa	English	Notes
a A			
auzau	<i>manomi</i>	<i>farmers</i>	
b B			
baɗi	<i>biyar</i>	<i>five</i>	
bana	<i>gida</i>	<i>home</i>	
bar	<i>goma</i>	<i>ten</i>	
bara	<i>gada</i>	<i>small antelope</i>	
basi	<i>ridi</i>	<i>beniseed</i>	
bawi	<i>baki</i>	<i>mouth</i>	[báwî]
belmi	<i>goggo</i>	<i>baboon</i>	
beshim	<i>shidda</i>	<i>six</i>	
bewa	<i>bunsuru</i>	<i>he goat</i>	
bidí	<i>biri</i>	<i>monkey</i>	
bigini	<i>inane</i>	<i>Where?</i>	[bìgínî]
bini	<i>dutsen nika</i>	<i>grinding stone</i>	bíní
binmi	<i>sani</i>	<i>to know</i>	[bín!mí]
birbi	<i>dare</i>	<i>night</i>	
bisaɓu	<i>damina</i>	<i>rainy season</i>	
bisi	<i>karɓa</i>	<i>take</i>	[bìsì]
bishimbulu	<i>bakwai</i>	<i>seven</i>	
biwi	<i>baya</i>	<i>back</i>	[bíwì]
bizawa	<i>kaka</i>	<i>harvest time</i>	
boɓa	<i>uba</i>	<i>father</i>	
bori	<i>koma</i>	<i>go back</i>	bóri
bougendiki	<i>bakin hanya</i>	<i>mouth of the road</i>	
budá	<i>wanka</i>	<i>to bathe</i>	ɓùdá
budá	<i>toka</i>	<i>ashes</i>	
bufishi	<i>da rana</i>	<i>day</i>	
bunu	<i>nan</i>	<i>here</i>	
bur	<i>ba ni</i>	<i>give me</i>	
bura	<i>gawa</i>	<i>dead body</i>	<i>bùrá</i>
burmi	<i>guiwa</i>	<i>knee</i>	
burni	<i>ba ni</i>	<i>give me</i>	
busa	<i>hazo</i>	<i>harmattan</i>	
busimi	<i>kirji</i>	<i>chest</i>	
busiya	<i>hula</i>	<i>cap/hat</i>	[búsiyà]
buwa	<i>rami</i>	<i>hole</i>	[bùwá]
buya	<i>gemu</i>	<i>beard</i>	
gab	<i>cikin</i>	<i>inside</i>	gəb
ɓ B			
ɓa	<i>Allah</i>	<i>God</i>	
ɓaninja	<i>tara</i>	<i>nine</i>	
ɓiliwi	<i>tsuntsu</i>	<i>bird</i>	
c C			
caɗeca	<i>yayane</i>	<i>How is it?</i>	
catili	<i>jamage</i>	<i>bat</i>	
d D			
dana	<i>kujera</i>	<i>chair</i>	

Gere-Hausa-English wordlist, June 2006

Gere	Hausa	English	Notes
dari	<i>daddawa</i>	<i>locust bean</i>	[dəri]
darni	<i>danga</i>	<i>fence (local)</i>	[dərni]
dauduwa	<i>kudɪ</i>	<i>money</i>	
dejana	<i>burugali</i>	<i>stick for blending soup</i>	
denasiri	<i>masara</i>	<i>maize</i>	
dina	<i>shekara</i>	<i>year</i>	
dinza	<i>alade</i>	<i>pig</i>	
diumi	<i>zabuwa</i>	<i>guinea fowl</i>	
dora	<i>aboki</i>	<i>male friend</i>	dòrà
dora	<i>rafi</i>	<i>pond</i>	dórá
dumbula	<i>kadangariya</i>	<i>female lizard</i>	
dunja	<i>kwadɔ</i>	<i>toad</i>	
duru	<i>gyada</i>	<i>groundnut</i>	
dusa	<i>buge shi</i>	<i>beat him</i>	
dusha	<i>doki</i>	<i>horse</i>	
duwa	<i>duka</i>	<i>to beat</i>	
duwala	<i>doya</i>	<i>cassava (fresh)</i>	
d'D			
d̄ani	<i>sama</i>	<i>up, sky, heaven</i>	
d̄ashi	<i>gobe</i>	<i>tomorrow</i>	
d̄awimi	<i>an samu</i>	<i>found</i>	
d̄elimsa	<i>harshi</i>	<i>tongue</i>	
d̄elmi	<i>dandena</i>	<i>lick</i>	
d̄eru	<i>babu</i>	<i>no; none</i>	
d̄ishi	<i>fata</i>	<i>skin of an animal</i>	
d̄uwa	<i>wari</i>	<i>bad smell</i>	
f F			
fada	<i>ciwo</i>	<i>pain</i>	
fala	<i>gona</i>	<i>farm</i>	
fanni	<i>cire mini</i>	<i>remove it for me</i>	
faya	<i>wadansu</i>	<i>others</i>	bilabial fricative [fàyá]
faya	<i>wutsiya</i>	<i>tail</i>	[fáyà]
fedà	<i>fartanya</i>	<i>hoe</i>	
ficci	<i>fita</i>	<i>going out</i>	
fidi	<i>fito</i>	<i>go out</i>	
fishi	<i>rana</i>	<i>sun</i>	
fituwi	<i>shekaranjiya</i>	<i>day before yesterday</i>	
g G			
gaara	<i>tsofuwa tsoho</i>	<i>old person</i>	
gab	<i>cikin</i>	<i>inside</i>	
gali	<i>tara</i>	<i>gather together</i>	galî or galii?
gawa	<i>daki</i>	<i>room</i>	
gembuwa	<i>kofa</i>	<i>door</i>	
gendiki	<i>hanya</i>	<i>road</i>	
gicci	<i>dauka</i>	<i>taking</i>	
gidi	<i>dauka</i>	<i>take it</i>	
ginni	<i>dauko mini</i>	<i>take it for me</i>	
gisira	<i>gishiri</i>	<i>salt</i>	gisira

Gere-Hausa-English wordlist, June 2006

Gere	Hausa	English	Notes
giwi	<i>dutse</i>	<i>stone</i>	
gowa	<i>kabewa</i>	<i>pumpkin</i>	
gulbuni	<i>farshe</i>	<i>finger nail</i>	gulbini
gurgutu	<i>kurciya</i>	<i>laughing dove</i>	
gw Gw			
gwalfa	<i>sarauta</i>	<i>authority, power</i>	
gwami	<i>hada</i>	<i>gather together</i>	
gwandi	<i>burgu</i>	<i>giant rat</i>	<i>male bandicoot?</i>
gwandimi	<i>zaure</i>	<i>parlor, sitting room</i>	
h H			
haɗi	<i>ka ci</i>	<i>eat (command)</i>	
hama	<i>ruwa</i>	<i>water</i>	
handimi	<i>wake</i>	<i>beans (generic)</i>	
hani	<i>ina</i>	<i>Where?</i>	
hara	<i>kaya</i>	<i>thorn</i>	
harda	<i>hakarkari</i>	<i>ribs</i>	
hauni	<i>nuna mini</i>	<i>show me</i>	
haushi	<i>gari</i>	<i>flour for bread</i>	
hauya	<i>muciya</i>	<i>TZ stirring stick</i>	
hawi	<i>ciki</i>	<i>stomach</i>	
hawiya		<i>one thousand</i>	
haza	<i>hanji</i>	<i>intestines</i>	
huɗu	<i>fudu</i>	<i>four</i>	
huki	<i>sake</i>	<i>release (it)</i>	
huni	<i>zuba</i>	<i>pour it for me</i>	
hurɗu	<i>takwas</i>	<i>eight</i>	
husha	<i>wuka</i>	<i>knife for cutting meat</i>	
i I			
isa	<i>koyi</i>	<i>egg</i>	
j J			
jijana	<i>burugali</i>	<i>small forked stick for blending soup</i>	
jimusuni	<i>abin su</i>	<i>their thing; theirs</i>	
jinguma	<i>damisa</i>	<i>leopard</i>	
jitina	<i>abinci</i>	<i>food</i>	free var. jicina
k K			
ka	<i>kai</i>	<i>head</i>	
kabaɗi	<i>hamsin</i>	<i>fifty</i>	
kabeshim	<i>settin</i>	<i>sixty</i>	
kabishimbulu	<i>saba'in</i>	<i>seventy</i>	
kaɓaninja	<i>tasa'in</i>	<i>ninety</i>	
kaɗuɗu	<i>arba'in</i>	<i>forty</i>	
kahurɗu	<i>tammanin</i>	<i>eighty</i>	
kakunu	<i>talatin</i>	<i>thirty</i>	
kalfa	<i>rumfa</i>	<i>shed</i>	

Gere-Hausa-English wordlist, June 2006

Gere	Hausa	English	Notes
kali	<i>wuce</i>	<i>pass</i>	
kalmi	<i>dodo</i>	<i>Gere idol</i>	
kambulu	<i>ashirin</i>	<i>twenty</i>	
kamiya	<i>anjima</i>	<i>later</i>	
kamya	<i>da</i>	<i>long ago</i>	kəmya & maybe [my] cons
kande	<i>zan je</i>	<i>I will go</i>	
karatu	<i>karatu</i>	<i>reading</i>	
karfa	<i>takalmi</i>	<i>shoe</i>	f=bilabial fricative
karkali	<i>kura</i>	<i>hyena</i>	
kasmi	<i>bera</i>	<i>rat (house)</i>	kasəmi – ə is transitional v
kasuwa	<i>kasuwa</i>	<i>market</i>	
kawa	<i>fada</i>	<i>fighting</i>	[kávà]
kawa	<i>kunya</i>	<i>shy</i>	[kávà]
kawuya	<i>shinkafa</i>	<i>rice (head of grass)</i>	
kirfa	<i>kifi</i>	<i>fish</i>	f=bilabial fricative
kirni	<i>gaya mini</i>	<i>tell-me</i>	
kirsa	<i>kuraraji</i>	<i>disease of a cow (boils)</i>	
kirsi	<i>gaya masa</i>	<i>tell-him</i>	
kiti	<i>koyo</i>	<i>learn (command)</i>	
koi	<i>kalwa</i>	<i>locust pod flour</i>	
kukuda	<i>kunu</i>	<i>“pap”, drink from flour</i>	
kumbu	<i>damo</i>	<i>monitor lizard (land)</i>	
kumi	<i>kunne</i>	<i>ear</i>	
kunu	<i>uku</i>	<i>three</i>	kunnun (nasalized)
kw Kw			
kwadà	<i>kwarya</i>	<i>calabash</i>	
kwali	<i>garma</i>	<i>plough</i>	
kwalmi	<i>na ji</i>	<i>I have heard</i>	transitional vowel
kwamnimi	<i>ya 'ishe ni</i>	<i>I am full</i>	kwamnimi
kwanga	<i>lauje</i>	<i>sickle to cut rice and grass</i>	
ƙƘ			
ƙ		<i>with, and, pronoun</i>	
ƙeɗuwi	<i>kitse</i>	<i>fat</i>	
ƙsansa	<i>da safe</i>	<i>early morning</i>	
l L			
laawi	<i>yaro</i>	<i>child</i>	
lanu	<i>yaron nan</i>	<i>this boy</i>	
laumi	<i>zaafi</i>	<i>hot</i>	
lawi	<i>nama</i>	<i>meat</i>	
li	<i>tashi</i>	<i>stand</i>	
lini	<i>wuya</i>	<i>neck</i>	
linza	<i>jijiya</i>	<i>root</i>	
loomi	<i>haihuwa</i>	<i>birth</i>	
lumba		<i>one hundred</i>	
lumba	<i>karkashi</i>	<i>leaf for soup</i>	lùmbá
lumba	<i>dari</i>	<i>one hundred</i>	
lumsa	<i>juji</i>	<i>rubbish heap</i>	
lunga	<i>yaayi</i>	<i>bushy or weedy</i>	

Gere-Hausa-English wordlist, June 2006

Gere	Hausa	English	Notes
lungura	<i>riga</i>	<i>cloth</i>	
m M			
mala	<i>daji</i>	<i>bush</i>	maala?
malu	<i>sarki</i>	<i>chief</i>	
mamba	<i>zawo</i>	<i>diarrhoea</i>	
mandursha	<i>kunama</i>	<i>scorpion</i>	
man	<i>bari</i>	<i>leave it</i>	
mani	<i>bari</i>	<i>leave it</i>	
mansa	<i>bar shi</i>	<i>leave him</i>	
mardā	<i>gero</i>	<i>millet</i>	
mauri	<i>barawo</i>	<i>thief</i>	
medā	<i>wani</i>	<i>someone</i>	
membi	<i>wani wuri</i>	<i>somewhere</i>	
misini	<i>giya</i>	<i>alcohol/beer</i>	
mizi	<i>miji</i>	<i>man</i>	
moi	<i>dāya</i>	<i>one</i>	
mori	<i>mai</i>	<i>oil</i>	
mundi	<i>mune</i>	<i>we (emphatic)</i>	
mundu	<i>mata</i>	<i>woman</i>	
munu	<i>nawa</i>	<i>how much?</i>	
mb Mb			
mbarmi	<i>mutani</i>	<i>human being</i>	
mbashini	<i>kokowa</i>	<i>traditional wrestling</i>	
mbauda	<i>kwando</i>	<i>basket (big)</i>	
mbera	<i>bako</i>	<i>stranger</i>	
mbo	<i>wawa</i>	<i>fool</i>	
mbulu	<i>biyu</i>	<i>two</i>	
n N			
naya	<i>wancan</i>	<i>that-one</i>	
ne	<i>gani</i>	<i>look</i>	nê
neña	<i>ganni</i>	<i>look-at-me</i>	
newa	<i>karfi</i>	<i>strong</i>	
niga	<i>ga ni</i>	<i>here I am</i>	[niga]
nimini	<i>nawa</i>	<i>my own</i>	[nimini]
nimishi	<i>naki</i>	<i>your (singular, fem)</i>	[nimishi]
nu	<i>wannan</i>	<i>this</i>	
nd Nd			
ndali	<i>duba</i>	<i>look</i>	
ndei	<i>sanyi</i>	<i>feeling cold</i>	ndai ndéi
ndei	<i>tafi</i>	<i>go (command)</i>	ndèi
ndini	<i>yara</i>	<i>children</i>	
ndiya	<i>sa 'a</i>	<i>cow</i>	
ndoma	<i>jini</i>	<i>blood</i>	
ndosi	<i>tukunya</i>	<i>a pot (for cooking)</i>	
ndui	<i>zo</i>	<i>come</i>	
nduknaya	<i>ta can</i>	<i>over there</i>	ndukinaya
ndurmbera	<i>baako</i>	<i>stranger</i>	
ndushi	<i>kawo</i>	<i>bring</i>	

Gere-Hausa-English wordlist, June 2006

Gere	Hausa	English	Notes
ng Ng			
ngaimi	<i>kulle</i>	<i>cat</i>	
ngama	<i>dadi</i>	<i>good</i>	
ngani	<i>ɗaura</i>	<i>tie</i>	
ngarngazi	<i>mijin kadangare</i>	<i>male lizard</i>	
ngirga	<i>jaka</i>	<i>shoulder bag</i>	
ngora	<i>jaki</i>	<i>donkey</i>	
ngw Ngw			
ngwaimi	<i>ganye</i>	<i>leaves of a tree</i>	
ngwali	<i>jifa</i>	<i>throw</i>	
nj Nj			
njoni	<i>jiya</i>	<i>yesterday</i>	
nw Nw			
nwanda	<i>tauri</i>	<i>hard</i>	nwàndá
nwanda	<i>uwa</i>	<i>mother</i>	“ “
nwaki	<i>ɗandana</i>	<i>“taste”</i>	
r R			
har	<i>har</i>	<i>until, up to, even</i>	
ragsha	<i>zagi</i>	<i>insult</i>	rəgsha
randa	<i>rina</i>	<i>wasp</i>	
rewi	<i>konkot</i>	<i>long, slim snake, moves fast, mildly poisonous</i>	rèwí
rewi	<i>tsoro</i>	<i>fear</i>	réwí
ri	<i>shiga</i>	<i>enter</i>	
rini	<i>yau</i>	<i>today</i>	[rínì]
rini	<i>inuwa</i>	<i>shadow</i>	[ríní]
ruda	<i>dutse</i>	<i>hill, mountain</i>	
rudi	<i>ɗebo</i>	<i>carry it</i>	
rw Rw			
rwani	<i>murfu</i>	<i>hearth</i>	
rwanrwan	<i>gulma</i>	<i>gossiping</i>	
rwanshirwani	<i>gofan tukunya</i>	<i>forked stick used to secure TZ pot while stirring</i>	
s S			
sara	<i>hanu</i>	<i>hand</i>	
sawa	<i>dawa</i>	<i>guinea corn</i>	
se	<i>ka sha</i>	<i>drink</i>	
si	<i>kafa</i>	<i>leg</i>	
sima	<i>suna</i>	<i>name</i>	
sini	<i>kwanta</i>	<i>lying down</i>	
sinnya	<i>zuma</i>	<i>honeybee</i>	[sinɲa]
sisifa	<i>angulu</i>	<i>vulture</i>	
soyi	<i>maye</i>	<i>witchcraft</i>	
succi	<i>aika</i>	<i>sending</i>	
suda	<i>aiki</i>	<i>work</i>	

Gere-Hausa-English wordlist, June 2006

Gere	Hausa	English	Notes
sumburi	<i>zomo</i>	<i>hare</i>	
sundi	<i>sune</i>	<i>them, they</i>	
sh SH			
shafa	<i>itace</i>	<i>wood</i>	
shanga	<i>guza</i>	<i>monitor lizard (water)</i>	
shasha	<i>akuya</i>	<i>goat</i>	
shi	<i>ya haɗu</i>	<i>have</i>	
sw Sw			
swaka	<i>magana</i>	<i>talking</i>	
swamɗa	<i>ɗamara</i>	<i>tucking in shirt</i>	
swari	<i>rawa</i>	<i>dancing & singing</i>	
shw Shw			
shwanda	<i>ɗata</i>	<i>bile</i>	
shwandini	<i>ƙisari</i>	<i>urine</i>	
shwankla	<i>rago</i>	<i>lazy</i>	
t T			
taawa	<i>fa'a</i>	<i>smooth area on stone (for drying, etc.)</i>	táawà
tadiya	<i>tacan</i>	<i>that place</i>	
tami	<i>zauna</i>	<i>sit down</i>	
tandi	<i>taka</i>	<i>step on it</i>	
taumi	<i>ya kare</i>	<i>finish</i>	
tausa	<i>kama shi</i>	<i>hold him</i>	
tawi	<i>kama</i>	<i>hold it</i>	təwi
teera	<i>sanda</i>	<i>shepherd's staff</i>	téelrá
telca	<i>tsalle</i>	<i>jumping</i>	
tera	<i>wata</i>	<i>moon</i>	tèrà free var. cera
todi	<i>barci</i>	<i>sleeping</i>	
tukumi	<i>magirbi</i>	<i>hoe used for digging</i>	
tunku	<i>tinkiya</i>	<i>sheep</i>	
tunu	<i>hakane</i>	<i>like that</i>	
tushi	<i>zuciya</i>	<i>heart</i>	
tudigeni	<i>shitta</i>	<i>four days hence</i>	
tutadiya	<i>gaata</i>	<i>day after the day after tomorrow</i>	
tuwa	<i>jibi</i>	<i>next tomorrow</i>	
tw Tw			
twakla	<i>koko</i>	<i>drinking calabash</i>	
twana	<i>shuuka</i>	<i>planting</i>	
w W			
waimi	<i>karfe</i>	<i>iron (metal)</i>	
waitir	<i>kajin dutse</i>	<i>rock fowl</i>	<i>small black bush fowl that travels on the ground in flocks</i>
wambi	<i>makudewa</i>	<i>to bend</i>	
wani	<i>fada</i>	<i>say</i>	
wanki	<i>zubar</i>	<i>to pour</i>	

Gere-Hausa-English wordlist, June 2006

Gere	Hausa	English	Notes
wansini	<i>kashi</i>	<i>bone</i>	[wansini] or [wansini]
wara	<i>miya</i>	<i>soup</i>	
warga	<i>girki</i>	<i>cooking</i>	
warya	<i>barewa</i>	<i>small antelope</i>	
wasa	<i>rani</i>	<i>dry season</i>	
washa	<i>hakori</i>	<i>teeth</i>	
washuwi	<i>sauri</i>	<i>quick</i>	
wasina	<i>tafiya</i>	<i>travelling, walking</i>	[wasina]
wasuwi	<i>maciji</i>	<i>snake</i>	
wata	<i>tuwo</i>	<i>TZ</i>	
waya	<i>bishiya</i>	<i>tree</i>	wàyá
waya	<i>maagani</i>	<i>medicine</i>	“ “
waya	<i>hayaki</i>	<i>smoke</i>	wàayá
wui	<i>nono</i>	<i>milk</i>	
wula	<i>awaki</i>	<i>goats</i>	[wùlà]
wula	<i>igiya</i>	<i>rope</i>	[wùlá]
wunshini	<i>hanci</i>	<i>nose</i>	
wusi	<i>wuta</i>	<i>fire</i>	
wuya	<i>ciyawa</i>	<i>grass</i>	
y Y			
yaanu	<i>menene wannan</i>	<i>What is this?</i>	
yali	<i>karami</i>	<i>small</i>	yəli
yankini	<i>ɗan'aniya</i>	<i>small top stone of grinding stone</i>	yankini
yausa	<i>fakara</i>	<i>partridge</i>	
yawi	<i>dawo</i>	<i>come back</i>	
yeda	<i>kare</i>	<i>dog</i>	
yibi	<i>kaza</i>	<i>chicken</i>	
yidi	<i>ido</i>	<i>eyes</i>	
yinimi	<i>ya yi min</i>	<i>I'm satisfied</i>	
yuna	<i>yawo</i>	<i>roaming about</i>	
z Z			
zarina	<i>zagaya</i>	<i>circling around</i>	
zauni	<i>sa mini</i>	<i>put some in for me</i>	
zawa	<i>noma</i>	<i>weeding</i>	
zawi	<i>gudu</i>	<i>running</i>	
zeura	<i>susa</i>	<i>maggot</i>	
zi	<i>gudu</i>	<i>escape!</i>	
zidi	<i>bugu</i>	<i>pound</i>	
zura	<i>dariya</i>	<i>laughing</i>	
zw Zw			
zwangra	<i>harawa</i>	<i>groundnut leavings</i>	